

випадку необхідно з'ясувати, чи мали право зазначені особи та органи за законом пред'являти вимоги, які не виконала певна службова особа.

Створення штучних перешкод у роботі вказаних осіб (органів) полягає у вчиненні дій, що перешкоджають реалізації ними своїх повноважень.

Поняття неправдивої і недостовірної інформації є синонімами. Відповідальність за надання неправдивої (недостовірної) інформації настає лише у разі, коли винна особа відповідно до закону зобов'язана була надавати її члену Рахункової палати у відповідь заходи реагування відповідно до закону як: звернення, запит тощо, або коли вона за власною ініціативою, з метою ввести члена Рахункової палати в оману, направила їм лист з певною інформацією.

Злочин вважається закінченим з моменту вчинення описаних у ст. 351-1 дій чи бездіяльності.

Кудренко С. В., курсант навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕЗАКОННЕ ПРОВЕДЕННЯ АБОРТУ

Тема штучного переривання вагітності є такою ж давньою, як сама людська історія, однак ніколи вона не стояла так гостро, як стоїть сьогодні, ще ніколи людське життя не потребувало такого захисту, як сьогодні. Тема абортів є актуальною у всіх сферах людського життя: у законодавстві та медицині, в освіті та релігійному житті. Так, всі релігійні конфесії забороняли віруючим брати участь у цій процедурі. ХХ століття легалізувало аборти, і їх почали використовувати як методику планування сім'ї. У нашій країні діє одне з найбільш ліберальних, лояльних законодавств про штучне переривання вагітності.

В останні роки проблеми кримінальної відповідальності за незаконне проведення абортів вивчалися в працях таких вчених, як М.І. Бажанов, В.О. Глушков, О.О. Дудоров, Н.Є. Крилова, Г.К. Лапко, В.В. Панкратов, О.Л. Старко, С.В. Тасаков та ін.

Кримінальний кодекс України передбачає відповідальність за два види аборту: за проведення аборту особою, яка не має вищої медичної освіти (ч. 1 ст. 134 КК), суб'єктами цього злочину визнаються особи, які не мають вищої медичної освіти (медсестри, акушерки, фельдшери та інші особи, що мають середню медичну освіту), незалежно від того, де вони провели аборт, а також особи, які взагалі не мають ніякої медичної освіти; за кваліфікований аборт (ч. 2 ст. 134 КК). Незаконний аборт визнається кваліфікованим, якщо його проведення спричинило тривалий розлад здоров'я чи смерть потерпілої.

За чинним законодавством для проведення аборту необхідна наявність лише однієї з двох умов: прохання жінки або наявність медичних або соціальних показників. Але питання якості кримінально-правового регулювання цього моменту залишається відкритим.

Так, існують певні неузгодженості щодо суб'єкта злочину. Ч. 1 ст. 134 КК України передбачає кримінальну відповідальність за проведення аборту особою, яка не має спеціальної медичної освіти. Із цього можна зробити висновок, що законодавець ототожнює поняття «спеціальна медична освіта» і «лікар-акушер-гінеколог». Інструкція «Про порядок проведення операції штучного переривання вагітності» в п. 5.2 містить вказівку на те, що штучне переривання вагітності, строк якої становить від 12 до 22 тижнів, здійснюється лікарем-акушером-гінекологом першої або вищої кваліфікаційної категорії. Проте відсутня норма, яка б визначала, хто має право на проведення операції штучного переривання вагітності в термін до 12 тижнів. Виникають питання й через те, що розуміти під спеціальною медичною освітою?

На наявності правової колізії щодо суб'єкта даного злочину наголошує Г.К. Лапко, адже «для юридичного виникнення права здійснювати діяльність за лікарською спеціальністю, претендент повинний опанувати визначеними практичними навичками. Для акушера-гінеколога одним із найважливіших є вміння робити аборти. Навчання цьому пов'язано з порушенням ст. 134 КК, оскільки особа, що не має спеціальної медичної освіти, не має права на їх проведення».

Отже, суб'єктом злочину за ч. 1 ст. 134 КК України можуть бути як лікарі, що отримали вищу медичну, однак не мають спеціальної медичної підготовки за фахом «лікар акушер-гінеколог», і особи середнього медичного персоналу (наприклад, медичні сестри), так і студенти медичних закладів (інтерни), та особи, що не мають жодного відношення до медицини.

В Україні передбачається певний комплекс умов, лише за наявності яких на законних підставах може бути проведене штучне переривання вагітності. Аборт може бути проведений, по-перше, у строк до 12 тижнів вагітності (необхідно зазначити, що штучне переривання вагітності у терміні вагітності до 12 тижнів здійснюється за поінформованим бажанням жінки (ст. 50 Основ; п. 1.6 Наказу МОЗ «Про затвердження Інструкції про порядок проведення операції штучного переривання вагітності, форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення» від 20.07.2006 р. № 508); проведення штучного переривання вагітності у пацієнтки віком до 14 років або у недієздатної особи здійснюється за заявою її законних представників; штучне переривання вагітності у пацієнтки, яка досягла 14 років, здійснюється за її згодою; крім того, штучне переривання вагітності здійснюється за відсутності гострих запальних та інфекційних захворювань та, по-друге, у строк до 22 тижнів.

Таким чином, постає практична необхідність у нових підходах до регулювання цих відносин у кримінальному законодавстві.

Зазначене вимагає внесення наступних змін до чинного КК України:

1. Змінити назву статті 134 Кримінального кодексу України відповідно до ст. 50 Основ законодавства України про охорону здоров'я, а саме, викласти назву вказаної статті в такій редакції: «Незаконне проведення штучного переривання вагітності»

2. Подати ч. 1 ст. 134 ККУ у такій редакції: «Проведення штучного переривання вагітності особою, яка не має спеціальної медичної освіти, або особою, яка має спеціальну медичну освіту після закінчення строку, встановленого законом для штучного переривання вагітності, або в установі, що не має відповідного

дозволу на проведення такої операції, або із порушенням порядку отримання дозволу вагітної жінки (її законного представника) та згоди чоловіка, за яким презумується батьківство, а також давання згоди вагітною жінкою на проведення штучного переривання вагітності у закладі охорони здоров'я, але з порушенням законних строків проведення, –

– карається штрафом від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста до двохсот сорока годин, або виправними роботами на строк до двох років».

Литвинова О. О., курсант 3-го курсу
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ «РОЗБЕЩЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ» У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

Кожне цивілізоване суспільство повинно забезпечити безпеку своїм громадянам. А також визначити як першочергове завдання – захист дітей і підлітків від різних негативних проявів сучасного життя, тому що неповнолітні завжди є найменш захищеними. Соціально-правовий захист дитинства є одним з основних показників рівня розвитку суспільства, його цивілізованості і перспективності.

У наш час сексуальне насилля над дітьми стало однією з найскладніших проблем. Все частіше об'єктом злочинної поведінки стає їх статева недоторканість, фізичний та психічний розвиток. Особливо негативний вплив на їх психологічний розвиток здійснюють ЗМІ, Інтернет.

Неоднозначність наукових підходів у визначенні поняття «розбещення неповнолітніх» створює труднощі при кваліфікації діянь. Тому потрібно з'ясувати, що саме, ми розуміємо під поняттям «розбещення неповнолітніх».

У працях фахівців з кримінального права зустрічаються різноманітні терміни, які характеризують механізм поведінки у ставевих злочинних проти неповнолітніх, зокрема: «розбещення», «розпусні дії», «сексуальне зловживання», «сексуальна експлуатація», «дії сексуально характеру» тощо.